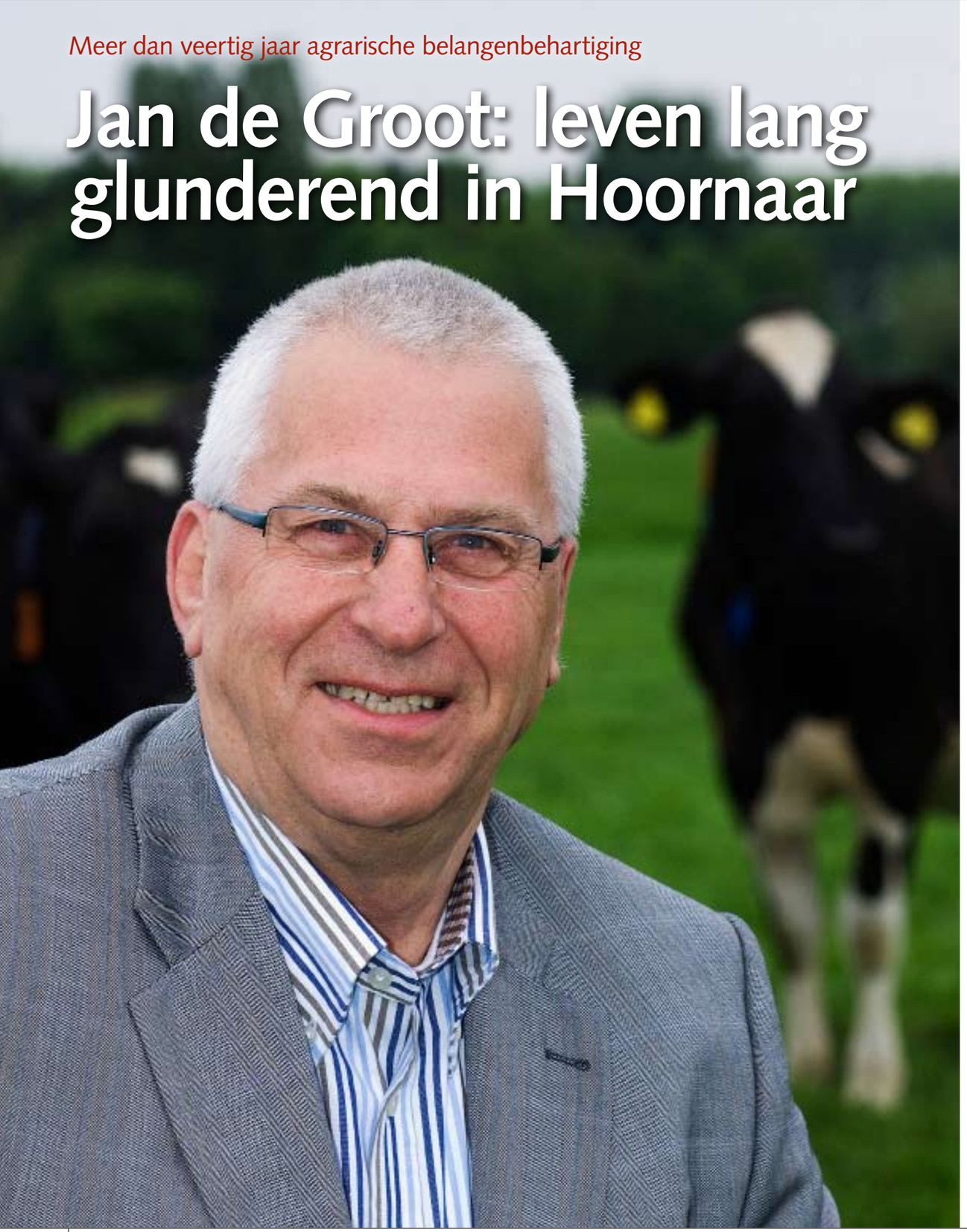
Meer dan veertig jaar agrarische belangenbehartiging

Jan de Groot: leven lang glunderend in Hoornaar

Hij zag connecties uitgroeien tot nationale eenheden, sommige vielen ook uiteen. Jan de Groot ziet met voldoening terug op de eenheid die hij bij Veepro Holland wist te bereiken in een moeilijke periode. En nu: op de fiets naar de nieuwe klus in Hoornaar.

tekst **Reimer Strikwerda**

PORTRET	
Naam:	**Jan de Groot**
Leeftijd:	**65 jaar**
Beroep:	**wethouder**
Functies:	**melkveehouder, bestuurder**
	ki-organisaties, bestuurder
	landbouworganisaties,
	voorzitter fokveedag Hoornaar,
	voorzitter Veepro
Idolen:	**Cees Veerman en Mark Rutte**
Hobby's:	**wielrennen, paarden, politiek**

Hij liet al jong van zich horen in het wereldje van de zwartbontfokkerij. Jan de Groot maakte haast vanzelfsprekend deel uit van het vermaarde klasje van stamboekinspecteur Bertus Oosterveld, dat les kreeg in exterieurkennis. En meer dan eens reikte hij bij de landelijke veebeoordelingswedstrijden heel ver.
Vader Dick de Groot boerde bij Noordeloos en hij maakte op vele agrarische fronten indruk als bestuurder. Zoon Jan volgde hem op. Niet alleen als boer – jarenlang bepaalde hij het koeiengezicht van de Heihoeve – maar ook als bestuurder. In 1989 als voorzitter van de fokveedag in Hoornaar bijvoorbeeld, mogelijk wel de meest gekoesterde bestuurszetel.
'Uitgegroeid tot de beste regionale fokveedag in Nederland', glundert Jan de Groot. Direct daaraan toevoegend: 'Dat is natuurlijk niet de verdienste van de voorzitter.'
Vader Dick de Groot voerde ook het kibestuur van Zuidwest-Nederland aan toen dat als eerste rond 1970 verkenningen deed in de Verenigde Staten en Canada en daar – min of meer tot woede van het stamboek – vier stieren kocht. Toen drie van hen genoten van hun glorie werd in Lexmond een modern station gebouwd. Wie anders dan zijn zoon volgde de populaire voorzitter op?

Verbintenis Dirk 4 en Ús Mem

De ene fusie riep de andere op, CR Delta kwam steeds nadrukkelijker in beeld. Jan de Groot: 'Bijna alle spelers op het landelijke veld waren destijds actief in het stamboek en bij de ki. Ik heb me altijd bepaald tot de ki, in de latere fase tot NoordWest en Holland Genetics. Het werd destijds steeds duidelijker dat grote eenheden noodzakelijk waren, wilde Nederland op de wereldmarkt een rol blijven spelen. De samensmelting was een goed besluit, vind ik nog altijd.'
De realisatie van de noordwestelijke kieenheid – de oude droom van Minne Veldman – vindt Jan de Groot nog altijd een doorbraak. 'Die verbintenis tussen Dirk 4 en Ús Mem, het was een enorme stap in de veeverbetering.' Alle oud zeer tussen de Hollandse en de Friese fokkerij werd vergeten.

Exporteurs op één lijn

Eenzelfde morele overtuiging stond hem te wachten toen hij vlak voor de eeuwwisseling Piet Blokland opvolgde als voorzitter van Veepro, het onafhankelijke instituut dat de export van Nederlands fokvee dient te bevorderen. Hij trad aan in een periode waarin er jaarlijks meer dan 50.000 drachtige vaarzen vanuit Nederland de wereld ingingen. Het Veepro-kantoor in Arnhem werd bemand door vijf mensen. Maar het tij keerde snel en dramatisch, toen de Nederlandse veestapel achtereenvolgens werd geteisterd door de ziekten bse, mkz en blauwtong.
De Groot: 'De export kwam vrijwel stil te liggen. De exporteurs moesten hun mensen ontslaan en hadden nauwelijks inkomsten. Natuurlijk kwam hun bijdrage aan Veepro onder druk. Door gezamenlijke inspanning van exporteurs, CRV en het productschap hielden we de minimale bezetting in de benen.'
Hij kijkt desondanks met enig genoegen terug op tien moeilijke jaren, want traditioneel gold het als een krachttoer om de elkaar beconcurrerende vee-exporteurs op één lijn te krijgen – zeker in moeilijke exportjaren. Toch is het gelukt meerjarige contracten af te sluiten, waardoor de continuïteit van Veepro is gewaarborgd. In samenwerking met CRV, die de sperma-export, maar ook het 'kwaliteitsmerk' van het Nederlandse vee koestert, het PVE en de exploitanten van de exportstallen en het vervoer, hebben de exporteurs de rijen gesloten.
Wat heeft het Jan de Groot goed gedaan dat juist dit voorjaar de export – mede door dat diplomatieke werk van Veepro – weer is opgebloeid. Met genoegen constateert hij dat de vacant gekomen posities van Johan van den Berg en hemzelf weer zijn vervuld: door de nieuwe fulltime directeur Reinoud van Gent en de nieuwe voorzitter Geart Benedictus.

> 'Fokkerijorganisaties moesten samengaan om een rol in de wereld te spelen'

Elke dag langs Dirk 4

Juist in die moeizame periode kwamen De Groots contacten – opgebouwd in de periode dat hij vicevoorzitter was van de landelijke LTO – met de ministers van Landbouw goed van pas. Natuurlijk was er wel eens wrevel. Als Nederland weer het braafste jongetje van de Europese klas wilde zijn en de grenzen voor fokvee pas opende wanneer als het ware de laatste knut was opgespoord en uitgeroeid. Juist uit die periode herinnert hij zich de visie en de wijsheid van minister Cees Veerman – boer met de boeren en hun taal hanterend.
Hij klinkt hoorbaar trots, wanneer hij constateert dat in de discussies over transport van dieren nooit een kwaad woord is gehoord over het vervoer van hoogwaardig fokvee. Ook hier toont Jan de Groot zich tevreden over de opstelling van de exporteurs en vervoerders, die kosten noch moeite spaarden om het de drachtige vaarzen zo aangenaam mogelijk te maken tijdens hun transport.
Na de jongste verkiezingen vond hij het tijd – even afgezien van de Hoornaarse erebaan natuurlijk – om zijn agrarische bestuursloopbaan af te bouwen. Jarenlang was hij actief in de gemeentelijke en provinciale politiek, na de recente VVD-overwinning in zijn Giessenlanden werd hij benoemd als wethouder. Een mooie afsluiting denkt hij: op de fiets naar het gemeentehuis. Elke dag even de oude Dirk 4 groeten, die een standbeeld heeft op diens eigen plein in Hoornaar. |